

ArcelorMittal

Wytyczne w Zakresie Sankcji Gospodarczych

Spółka ArcelorMittal i jej pracownicy prowadzą działalność w ponad 60 krajach świata i tym samym podlegają różnym regulacjom w zakresie sankcji gospodarczych. Niniejsze wytyczne określają procedury zapewniające przestrzeganie prawa wszędzie, gdzie spółka ArcelorMittal prowadzi działalność.

Kodeks etyki biznesu ArcelorMittal

Bez względu na miejsce prowadzenia działalności, polityka spółki ArcelorMittal, jej spółek zależnych i powiązanych zakładów przestrzeganie uregulowań prawnych w zakresie sankcji gospodarczych oraz przepisów zawierających takie uregulowania wydanych przez ONZ, Wspólnotę Europejską, organizacje międzynarodowe i poszczególne kraje.

Obowiązek przestrzegania prawa lokalnego, krajowego i międzynarodowego w prowadzonej działalności jest również ujęty w Kodeksie etyki biznesu ArcelorMittal.

Obowiązkiem każdego członka zarządu, kierownika i pracownika grupy ArcelorMittal jest zapoznanie się z Kodeksem etyki biznesu oraz niniejszymi Wytycznymi dotyczącymi sankcji gospodarczych, a w razie pytań bądź wątpliwości co do zastosowania tychże zasad w danej sytuacji – kontakt z Działem Prawnym.

Środowisko prawne

Sankcje gospodarcze mają wiele źródeł i są nakładane w ramach zasad krajowych i międzynarodowych mających na celu zapobieganie terroryzmowi, praniu pieniędzy, handlu narkotykami, rozprzestrzenianiu broni jądrowej oraz wiele innych celów stanowiących część relacji międzynarodowych. Sankcje gospodarcze zasadniczo zabraniają określonym osobom prowadzenia jakiejkolwiek tego typu działalności gospodarczej z krajami/podmiotami/osobami objętymi tymi sankcjami. Ponadto w niektórych przypadkach od osoby posiadającej lub kontrolującej majątek służący takim celom można zażądać „zablokowania” tego majątku, aby uniemożliwić jego wykorzystywanie przez kraj/podmiot/osobę, przeciwko którym wymierzono sankcje.

Uregulowania tego typu ulegają częstym zmianom, jak również często są skomplikowane i dlatego trudne w zrozumieniu. Zasadniczo rozróżnia się dwa rodzaje sankcji gospodarczych: sankcje wymierzone w całe narody oraz sankcje wymierzone przeciwko określonym osobom i organizacjom.

W niektórych przypadkach przestrzeganie prawa jest utrudnione w wyniku uregulowań danego kraju, które uniemożliwiają zgodność z prawem sankcji gospodarczych innego kraju (tzw. prawo „blokujące”). Najlepszym przykładem tego konfliktu są sankcje nakładane przez Stany Zjednoczone (które nadzoruje Biuro Kontroli nad Majątkiem Zagranicznym OFAC) przeciwko Kubie i Iranowi oraz reakcja Europy na te sankcje.

Problemy dotyczące sankcji gospodarczych i polityki handlowej pojawiają się najczęściej w trzech szeroko pojętych obszarach: sprzedaży, zakupach oraz fuzjach i przejęciach.

Pracownicy odpowiedzialni za tego typu działalność muszą monitorować transakcje zawierane przez spółkę ArcelorMittal pod kątem ich zgodności z obowiązującymi sankcjami gospodarczymi oraz polityką handlową. Jako że spółka ArcelorMittal często zawiera transakcje charakteryzujące się pewnymi aspektami sprawy w różnych lokalizacjach, ważne jest posiadanie świadomości wszystkich uregulowań, które mogą mieć wpływ na transakcję. Przykładowo sprzedaż towarów wyprodukowanych w jednym kraju z magazynu w innym kraju może podlegać ograniczeniom w obydwu krajach.

Sankcje przeciwko krajom

Przed prowadzeniem interesów, pośrednio lub bezpośrednio, z krajem, na który nałożono sankcje, odpowiedni segment musi poinformować korporacyjny dział ArcelorMittal ds. koordynacji handlowej i marketingu („CCM”) i uzyskać z tego działu pisemne zezwolenie¹ na podstawie opinii Działu Prawnego oraz z uwzględnieniem kwestii dotyczących reputacji oraz uregulowań na poziomie Grupy.

W przypadku uzyskania takiego zezwolenia dany segment biznesowy, przed zawarciem jakiejkolwiek transakcji z kontrahentem w kraju, przeciwko któremu wymierzono sankcje gospodarcze, musi zapoznać się z całością informacji dotyczących transakcji dla zapewnienia zgodności z obowiązującym prawem, a w razie pytań lub wątpliwości co do zastosowania sankcji – skontaktować się z Działem Prawnym w celu uzyskania porady. W chwili obecnej sankcjami objęte są poniższe kraje:

Birma (Myanmar)
Kuba
Iran
Korea Północna
Sudan

Niektóre sankcje przeciwko krajom podlegają również prawu „blokującemu” w innych krajach, z tego względu nie jest właściwą zwykłą odmowa realizacji zaproponowanej transakcji, jako że odmowa taka może stanowić naruszenie obowiązującego prawa „blokującego”. W chwili obecnej w UE, Kanadzie i Meksyku obowiązuje prawo „blokujące” dotyczące niektórych sankcji amerykańskich nałożonych na Kubę lub Iran.

Szczególnym przypadkiem sankcji wymierzonych w dany kraj jest bojkot Izraela przez kraje Ligi Arabskiej. Stany Zjednoczone oraz część innych krajów przyjęły środki zaradcze, mające na celu

¹ Zezwolenie może mieć formę wiadomości elektronicznej z protokołem spotkania lub telekonferencji. Dział prawny prowadzi ewidencję odpowiedniej korespondencji (elektronicznej).

zniechęcenie państw do przestrzegania bojkotu. Przestrzeganie tychże jest wyjątkowo skomplikowane i nie należy podejmować prób ich zastosowania bez nadzoru ze strony Działu Prawnego. Za każdym razem, kiedy zakład ArcelorMittal otrzymuje wniosek o informację lub o podjęcie działań, które w jakikolwiek sposób byłyby powiązane z bojkotem Izraela przez państwa Ligi Arabskiej należy niezwłocznie skontaktować się z Działem Prawnym i nie podejmować żadnych dalszych działań w zakresie wniosku do momentu otrzymania instrukcji z Działu Prawnego.

Sankcje celowe

Sankcje celowe w formie listy są wymierzone przeciwko określonym osobom oraz organizacjom. Istnieje wiele list tego typu i są one często zmieniane. Listy takie sporządzają m.in.: Rada Bezpieczeństwa ONZ, Bank Światowy, Unia Europejska i kilka krajów. Spółka ArcelorMittal korzysta z serwisu handlowego, który gromadzi dane z różnych list w jednej bazie danych. Baza ta jest udostępniona Działowi Prawnemu oraz innym lokalizacjom w ramach poszczególnych segmentów działalności ArcelorMittal. W przypadku wątpliwości co do dostępności tego typu danych należy skonsultować się z Działem Prawnym.

Przed zawarciem transakcji ze stroną zlokalizowaną w kraju ujętym w Załączniku A należy sprawdzić w bazie danych, czy strona ta nie jest objęta sankcjami. Jeśli dana strona pojawia się w bazie danych konieczne jest poinformowanie Działu Prawnego, a transakcji nie wolno przeprowadzić bez uzyskania zezwolenia ze strony Działu Prawnego. Dział Prawny dokonuje również oceny potencjalnych konfliktów wynikających z przepisów „blokujących” (zob. powyżej).

W przypadku gdy firma/nazwisko lub adres strony są podobne do firmy/nazwy występującej w bazie danych, należy podjąć próbę uzyskania informacji dodatkowych celem wyjaśnienia kwestii tożsamości strony oraz skonsultować się z Działem Prawnym.

Kraje, w których obecnie obowiązują sankcje celowe są wymienione w Załączniku A.

Określone osoby

Większość uregulowań w zakresie sankcji opiera się na tym, gdzie w danej chwili znajduje się dana osoba, tj. zastosowanie ma prawo lokalne. Niemniej jednak część prawa sankcji (przede wszystkim prawo amerykańskie) odnosi się do obywateli i rezydentów (pobyt stały) krajów nakładających sankcje, bez względu na to, gdzie znajduje się taka osoba. Tym samym obywatel lub stały rezydent USA (posiadacz zielonej karty) pracujący lub mieszkający poza USA wciąż podlega amerykańskiemu prawu w zakresie sankcji. Obywatele i stali rezydenci USA pracujący poza krajem, którego są obywatelami powinni skonsultować się z Działem Prawnym w celu określenia, czy podlegają określonym procedurom w związku z tą kwestią. Osoby takie w żadnym wypadku nie powinny odgrywać żadnej roli w transakcjach z krajem lub osobą względem których kraj ich obywatelstwa lub pobytu stałego nałożył sankcje bez uprzedniej konsultacji z Działem Prawnym.

Działania pośrednie

Niektóre z uregulowań dotyczących sankcji (przede wszystkim uregulowania amerykańskie) w stopniu bardzo szerokim dotyczą działań pośrednich, które pomagają osobie trzeciej w przeprowadzeniu transakcji ze stroną, względem której nałożono sankcje. Osoba podlegająca tym uregulowaniom nie może udzielać upoważnień, pośredniczyć, udzielać finansowania czy w inny sposób pomagać innej osobie w realizacji transakcji z podmiotem podlegającym sankcjom. W związku z globalnym charakterem działalności spółki ArcelorMittal, administracja, finanse i obsługa informatyczna często są realizowane przez jednostki zlokalizowane w innym kraju. Sytuacja ta może prowadzić do problemów związanych z prawem sankcji. W związku z tym w przypadku rozważania transakcji z podmiotem, na który nałożono sankcje, należy przeprowadzić dokładną analizę wszystkich uczestników ze strony ArcelorMittal (biorących udział bezpośrednio jak i pośrednio). Przykładowo bank amerykański nie może przelewać środków w transakcjach z obywatelem Kuby. W przypadku stwierdzenia, że w danej transakcji bezpośrednio lub pośrednio bierze udział podmiot, względem którego wymierzono sankcje, należy skonsultować się z Działem Prawnym. Nie należy podejmować samodzielnych prób zmiany struktury transakcji dla uniknięcia sankcji.

Egzekwowanie sankcji

Nieprzestrzeganie zasad w zakresie sankcji gospodarczych naraża spółkę ArcelorMittal oraz jej pracowników na wszczęcie postępowania przez organy ścigania. Poważne naruszenia mogą skutkować oskarżeniem karnym. Ponadto naruszenia mogą prowadzić do innych konsekwencji ograniczających możliwości spółki ArcelorMittal w zakresie prowadzenia transakcji na określonych rynkach.

Jako że niektóre uregulowania w zakresie sankcji mają na celu rozszerzenie polityki w zakresie spraw międzynarodowych przez państwo wprowadzające takie uregulowanie, sankcje te mogą być sprzeczne z przepisami innych krajów oraz poglądami osób z innych krajów. Niezgoda na określone sankcje nie chroni ani osób, ani spółki ArcelorMittal przed konsekwencjami ich naruszenia. Tym samym w przypadku kwestii związanych z sankcjami gospodarczymi należy skontaktować się z Działem Prawnym i nie należy podejmować prób zaradzenia sytuacji bez instrukcji ze strony Działu Prawnego.

Procedury w zakresie sprzedaży

Sprzedaż produktów i usług ArcelorMittal stronom, względem których nałożono sankcję stanowi największe zagrożenie w kwestii przestrzegania zasad dotyczących sankcji. Tym samym przy kwalifikowaniu nowego klienta handlowcy w procesie oceny muszą uwzględnić status klienta jako obiektu sankcji. Obywatel lub klient z siedzibą w kraju, przeciwko któremu nałożono sankcje nie może zostać zaakceptowany jako strona transakcji bez oceny i zatwierdzenia tej transakcji przez Specjalistę ds. zgodności dla danego segmentu lub jednostki biznesowej i/lub Dział Prawny. Dotyczy to też transakcji sprzedaży, co do których Spółka ArcelorMittal posiada informacje, że produkty sprzedawane przez pośrednika trafią do kraju objętego sankcjami lub obywatela tego kraju.

W przypadku klientów z krajów nieobjętych sankcjami bądź obywateli tych krajów nieobjętych sankcjami, którzy jednak przebywają w krajach ujętych na liście wymagane jest sprawdzenie bazy danych firm/nazwisk (zob. powyżej) przed zaakceptowaniem lub ustaleniem transakcji. W przypadku gdy w rezultacie przeszukiwania takiej bazy danych napotka się nazwę podobną do nazwy klienta w bazie danych należy skontaktować się z Działem Prawnym w celu uzyskania wytycznych co do transakcji przed wyrażeniem zgody na sprzedaż bądź inną transakcję.

Sprzedaż produktów wyprodukowanych w innych krajach wymaga analizy sankcji mających zastosowanie dla oddziału ArcelorMittal realizującego sprzedaż oraz oddziału, który wyprodukował produkt. Podobnie w przypadku sprzedaży pośrednikowi takim jak hurtownik, dystrybutor lub przez agenta lub handlowca od spółki ArcelorMittal wymagane jest określenie odbiorcy końcowego towarów oraz statusu tej osoby w kontekście prawa sankcji. Jeśli pośrednik zasadniczo kupuje towary na magazyn i sam nie jest objęty sankcjami wówczas zasadniczo jedynym problemem ArcelorMittal jest status pośrednika. Niemniej jednak w przypadku gdy sprzedaż pośrednikowi jest bezpośrednio lub pośrednio związana z konkretnym zamówieniem z kraju objętego sankcjami lub w przypadku gdy pośrednik sprzedaje tego typu towary przede wszystkim do krajów objętych sankcjami, wówczas należy dokonać analizy sprzedaży na podstawie zasad mających zastosowanie do obiektu sankcji/użytkownika końcowego. Jeśli spółka ArcelorMittal z uzasadnionych powodów przypuszcza, że towary są przeznaczone bezpośrednio lub pośrednio do obiektu sankcji konieczna jest analiza transakcji pod kątem statusu użytkownika końcowego. Wiedza ta jest weryfikowana z perspektywy czasu na podstawie wszystkich okoliczności związanych z transakcją.

W przypadku niestandardowych okoliczności towarzyszących transakcji wskazujących na to, że sprzedaż ma trafić do użytkownika końcowego objętego sankcjami, spółka ArcelorMittal oraz zaangażowani pracownicy narażeni są na ryzyko postępowania kontrolnego (zob. sygnały ostrzegawcze poniżej). Tym samym pracownicy działu sprzedaży, przed przeprowadzeniem transakcji, której okoliczności budzą wątpliwości co do faktycznej tożsamości użytkownika końcowego, zobowiązani są do konsultacji z Działem Prawnym.

Eksport realizowany przez spółkę ArcelorMittal również podlega regulacjom w zakresie eksportu i ponownego eksportu obowiązujących

w krajach zaangażowanych. Prawo dotyczące eksportu i ponownego eksportu to inne prawo niż prawo sankcji gospodarczych. Różnica polega na tym, że sankcje gospodarcze dotyczą postępowania osób i spółek, zasadniczo na podstawie ich narodowości lub lokalizacji, oraz zakazują transakcji z określonymi osobami lub krajami. Prawo eksportowe reguluje kwestie dotyczące towarów i technologii na podstawie pochodzenia towarów/technologii i zakazuje sprzedaży lub transferu do określonych użytkowników końcowych lub w określonym kierunku. Spółka ArcelorMittal jest zobowiązana do przestrzegania zarówno uregulowań dotyczących sankcji gospodarczych jak i prawa eksportowego². Niniejsze wytyczne dotyczą jedynie prawa sankcji gospodarczych.

Zakupy

Transakcje z dostawcami narażają spółkę ArcelorMittal na ściganie w ramach postępowania związanego ze złamaniem sankcji. Tym samym, o ile to możliwe, zakupy powinny prowadzić listę zakwalifikowanych lub zatwierdzonych dostawców, którzy zostali zweryfikowani pod kątem ich statusu w świetle sankcji gospodarczych. Tego typu listę dostawców należy oceniać co najmniej raz w roku w celu określenia, czy nie zmienił się status któregoś z dostawców ujętego na liście. W przypadku dostawców sezonowych lub jednorazowych dostarczających usługi lub produkty na rzecz ArcelorMittal z lokalizacji wymienionej powyżej jako kraj objęty sankcjami wymagana jest uprzednia zgoda Działu Prawnego. W przypadku dostawców sezonowych lub jednorazowych dostarczających produkty lub towary na rzecz ArcelorMittal z kraju, w którym obowiązują sankcje celowe, wymagana jest analiza bazy danych takiej listy sankcji przed przeprowadzeniem jakiegokolwiek transakcji oraz pisemne potwierdzenie dokumentujące fakt, że dostawca nie figuruje na żadnej liście sankcji. Jeśli firma lub adres dostawcy są podobne do danych z bazy, przed przeprowadzeniem transakcji należy skontaktować się z Działem Prawnym.

Fuzje i przejęcia

Sukces grupy ArcelorMittal w pewnej części opiera się na naszych umiejętnościach i wiedzy fachowej związanej z przejmowaniem spółek. Aby utrzymać ten wynik, spółka ArcelorMittal musi unikać fuzji i przejęć, które wiązałyby się z sankcjami gospodarczymi. Analiza wpływu sankcji gospodarczych na fuzje i przejęcia jest wyjątkowo skomplikowana, gdyż należy uwzględnić wpływ sankcji na grupę ArcelorMittal, spółki ją tworzące, pracowników, kadre kierowniczą, członków zarządu, akcjonariuszy, wierzycieli, instytucje finansowe i doradców. W ostatnich latach coraz częściej stosowanym narzędziem sankcji ekonomicznych stają się zorganizowane programy wyzbywania się papierów wartościowych.

Już na samym początku proponowanej fuzji bądź przejęcia konieczne jest przeprowadzenie szczegółowej oceny ryzyka związanego z sankcjami gospodarczymi. Ocena taka rozpoczyna się od szczegółowego przeglądu działalności, która ma zostać przejęta, w celu określenia, czy któryś z aspektów tej działalności nie podlega sankcjom gospodarczym. Jeśli któryś z aspektów budzi wątpliwości co do sankcji, konieczna jest wnikliwa analiza wpływu danej transakcji, z uwzględnieniem wpływu na grupę ArcelorMittal, jej spółki, pracowników, kadre kierowniczą, zarząd, akcjonariuszy, wierzycieli, instytucje finansowe i doradców. W ocenie tej służyć pomocą Dział Prawny, z którym należy się skontaktować przed podjęciem jakichkolwiek rozmów z przedstawicielami spółki, która miałaby zostać przejęta.

Sygnaly ostrzegawcze

W niektórych sytuacjach spółka ArcelorMittal może być narażona na ryzyko ścigania, w przypadku gdy niestandardowe okoliczności transakcji wskazują na naruszenie obowiązującego prawa sankcji. Te niestandardowe okoliczności mogą być różne w zależności od charakteru transakcji, praktyk rynkowych i przyjętych zwyczajów. Niemniej jednak w przypadku gdy dojdzie do takiej sytuacji, będzie prowadzone dochodzenie, często wiele miesięcy czy nawet lat po

² W celu uzyskania wsparcia w zakresie przestrzegania przepisów prawa eksportowego należy skontaktować się z korporacyjnym działem koordynacji handlowej i marketingu (CCM). Dział CCM w razie potrzeby współpracuje z Działem Prawnym.

fakcie, przez ustawodawców posiadających jedynie ograniczoną wiedzę na temat rynków i praktyk handlowych. W tego typu sytuacjach spółce nie pomoże to, że pracownicy stosowali podejście opierające się na „chowaniu głowy w piasek” i unikali poznania faktów dotyczących transakcji.

Tym samym w przypadku niestandardowych okoliczności transakcji, budzących podejrzenie co do prawdziwego charakteru transakcji oraz tożsamości stron należy skontaktować się z Działem Prawnym w celu uzyskania wskazówek i wsparcia.

Mimo iż niestandardowe okoliczności transakcji są różne w zależności od produktu, rynku i wielu innych czynników poniższa lista sugeruje, że możliwe jest wystąpienie problemu:

- Firma/nazwa lub adres kontrahenta są podobne do firmy/nazwy lub adresu podmiotu objętego sankcjami.
- Kontrahent lub agent niechętnie podaje normalnie przyjęte informacje na temat: swojej tożsamości; końcowego użycia produktu; czy produkt będzie eksportowany, czy używany w kraju;
- Warunki lub sposób płatności są nietypowe, typu gotówka za przedmioty, które zazwyczaj nie są sprzedawane za gotówkę.
- Warunki wysyłki lub dostawy są niejasne lub wynika z nich, że dojdzie do ponownej wysyłki.
- Kontrahent nie zna produktu ani jego zastosowania.
- Produkt nie jest związany ze zwykłą działalnością bądź lokalizacją kontrahenta.

W przypadku nietypowych okoliczności transakcji przed jej kontynuacją należy skontaktować się z Działem Prawnym celem uzyskania wytycznych.

Kontrole wewnętrzne

Wszystkie jednostki biznesowe w ramach grupy ArcelorMittal powinny prowadzić kontrole wewnętrzne i posiadać procedury zapewniające zgodność z niniejszymi Wytycznymi w zakresie sankcji gospodarczych.

Audyty

Spółka ArcelorMittal zobowiązuje się do prowadzenia audytów dla zapewnienia zgodności z obowiązującymi uregulowaniami w sprawie sankcji oraz przepisami „blokującymi.”

Działania podejmowane przez ArcelorMittal

Na podstawie niniejszych Wytycznych w zakresie sankcji gospodarczych, obowiązującego prawa i wewnętrznych zasad ArcelorMittal, przypadki naruszenia tychże przez pracownika ArcelorMittal podlegają karze i będą skutkować postępowaniem, które może obejmować rozwiązanie umowy o pracę.

Wytyczne i osoby do kontaktu

W związku z tym, że niniejsze Wytyczne w zakresie sankcji gospodarczych nie obejmują każdego przypadku, od pracowników ArcelorMittal oczekuje się, że będą dokonywać oceny i posługiwać się zdrowym rozsądkiem. W przypadku wątpliwości należy skontaktować się z lokalnym Działem Prawnym bądź specjalistą ds. zgodności dla odpowiedniego segmentu lub jednostki biznesowej lub z szefem lokalnej jednostki biznesowej.

W przypadku gdy lokalny Dział Prawny lub specjalista ds. zgodności, lub szef lokalnej jednostki biznesowej potrzebują instrukcji dotyczących niniejszych Wytycznych mogą skontaktować się z dowolną z poniższych osób:

- Radcą prawnym Grupy,
- Specjalistą ds. zgodności,
- Regionalnym radcami prawnymi, a w szczególności:
 - Regionalnym radcą prawnym dla USA i Kanady
 - Regionalnym radcą prawnym dla krajów AACIS, odpowiedzialnym też za zakupy i zaopatrzenie (związane z krajami AACIS i zakupami)
- Starszym radcą prawnym i specjalistą ds. zgodności odpowiedzialnym za fuzje i przejęcia (w związku z fuzjami i przejęciami).

AKTUALIZACJA NINIEJSZYCH WYTYCZNYCH

Niniejsze Wytyczne mogą być okresowo aktualizowane przez Dział Prawny na podstawie zmian w ustawodawstwie lub innych ograniczeniach prawnych, lub na podstawie zmian w organizacji.

Ostatnia aktualizacja: luty 2011

Załącznik A Sankcje celowe

Białoruś
Bośnia i Hercegowina
Birma³
Wybrzeże Kości Słoniowej
Chorwacja
Kongo (DR)
Iran³
Irak
Liberia
Macedonia
Czarnogóra
Korea Północna³
Serbia
Sudan³
Syria⁴
Uzbekistan
Zimbabwe
Terrorysty
Osoby/podmioty rozprzestrzeniające broń jądrową
Handlarze narkotyków

³ Oprócz sankcji przeciwko krajowi.

⁴ Stany Zjednoczone zakazują również eksportu i re-eksportu praktycznie wszystkich towarów pochodzenia amerykańskiego (produktów, oprogramowania, technologii) do Syrii bez licencji eksportowej, której przyznanie jest mało prawdopodobne.